

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 24

28 березня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 24 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3

Аналітичний ракурс

Тарасенко Н.

Деякі аспекти розвитку газовидобувної галузі України в оцінках експертів	6

Рябоконь А.

Круглый стол на тему: «Таможенный союз: внешнеполитические аспекты»	16

Законодавча влада	21

Виконавча влада	30

Політика	41

Економіка	48

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	53

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Україну відвідав Президент Парламентської асамблеї Ради Європи Жан-Клод Міньйон

26–28 березня відбувається візит Президента ПАРЄ в Україну. Це перший офіційний візит Ж.-К. Міньйона в Україну як глави ПАРЄ.

Під час зустрічі з Президентом Парламентської асамблеї Ради Європи Ж.-К. Міньйоном глава Української держави В. Янукович підкреслив, що Україна працює над виконанням зобов'язань перед Радою Європи й налаштована на подальшу реалізацію Плану дій до 2014 р. «Ми налаштовані на виконання Плану дій, який напрацьований разом Україною і Радою Європи до 2014 року... Сподіваюся, що ми як партнери будемо спільно моніторити цю роботу і, безумовно, досягати своєчасного виконання», – сказав Президент України, зазначивши, що це питання перебуває на його особистому контролі.

Одним із важливих кроків, які останнім часом здійснила Україна в цьому напрямі, зокрема в частині вдосконалення демократичних інститутів, В. Янукович назвав ухвалення і набрання чинності новим Кримінально-процесуальним кодексом. На сьогодні триває робота над його імплементацією, повідомив він.

Ж.-К. Міньйон у свою чергу зазначив, що Парламентська асамблея Ради Європи налаштована на партнерську співпрацю з Україною як у частині виконання Плану дій до 2014 р., так і щодо зобов'язань нашої держави перед ПАРЄ в цілому. Президент ПАРЄ позитивно оцінив дії, які здійснила Україна «на шляху просування до демократії». Разом з тим він висловив розуміння того, що для реалізації всіх поставлених перед нашою державою завдань ще потрібен час. «Ми розуміємо, що потрібно достатньо часу для того, щоб ви змогли повністю відповідати тим вимогам і реалізувати ті зобов'язання, які свого часу взяли», – зазначив Ж.-К. Міньйон.

Перебуваючи в Україні, Президент ПАРЄ зустрівся також з Головою Верховної Ради В. Рибак, Прем'єр-міністром М. Азаровим, разом із іншими українськими державними і політичними діячами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 27.03).

Кабінет Міністрів затвердив Програму активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр.

Основним результатом Програми активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр. має стати прискорення зростання валового внутрішнього продукту. Про це йдеться в постанові від 27 лютого, розміщеній на офіційному сайті Кабінету Міністрів. У документі наголошується, що програма розроблена для впровадження нових підходів до модернізації пріоритетних галузей економіки на найближчі два роки для активізації її розвитку.

Згідно з документом, Кабінет Міністрів очікує, що в результаті виконання цієї програми рівень інфляції збережеться в оптимальних межах 5–6 %, дефіцит держбюджету-2013 буде утримано на рівні 3,2 % ВВП, рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет у поточному році становитиме 29,5 %, а безпосередньо держборг не перевищить 30,6 % ВВП.

Уряд також розраховує, що виконання цієї Програми повинно забезпечити прискорення розвитку пріоритетних галузей економіки, сприяти позитивним структурним зрушенням в економіці, диверсифікації і зниженню енергоємності виробництва.

У документі також сказано, що уряд має намір активно залучати банки до фінансування проектів, спрямованих на імпортозаміщення і підвищення енергоефективності. Передбачається також, що банки будуть серйозним фільтром під час відбору проектів, яким буде надаватися державна підтримка, наприклад у вигляді гарантій за кредитами або компенсації відсоткової ставки, і відповідатимуть за цільове використання виділених коштів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 27.03).

Співробітники НБУВ узяли участь у Конференції з обговорення дослідження з аналізу політики в Україні

26–27 березня співробітники Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ) і Національної юридичної бібліотеки (НЮБ) Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського взяли участь у Конференції з обговорення дослідження з аналізу політики в Україні (захід з розбудови спроможності та мережування), що відбулась у Києві за сприяння Міжнародного фонду «Відродження», проекту «Об'єднуємося заради реформ» (UNITER), що виконується організацією Pact за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), і Фонду розвитку аналітичних центрів (ТТФ).

Вітчизняні й закордонні експерти провели неформальне й відкрите обговорення ключових аспектів студій з аналізу політики та діяльності аналітичних центрів. У рамках заходу відбувся обмін думками з питань використання результатів аналізу політики у впровадженні реформ, якості та оцінки політичного поля України з часів незалежності, попиту на аналіз політики, зокрема в часи звуження політичного простору.

Свої позиції стосовно проблеми підвищення ефективності аналітичного супроводу процесу ухвалення політичних рішень і функціонування аналітичних центрів презентували М. Алієр, постійний представник Міжнародного валютного фонду (МВФ) в Україні; Ю. Мірошніченко, представник Президента України у Верховній Раді; І. Бекешкіна, директор Фонду демократичних ініціатив ім. Ілька Кучеріва; Д. Ляпін, старший науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень; Є. Курмашов, директор політичних програм Інституту ім. Горшеніна; Х. Зукоскі (Американська торгівельна палата); С. Заліщук (рух «Чесно»); Р. Балфур (Європейський центр політики, Бельгія); Я. Кухарчик (Інститут справ публічних, Польща); П. Креко (Political Capital,

Угорщина); К. Турманідзе (Кавказький ресурсний і дослідницький центр, Грузія) та ін.

У своїх виступах учасники дискусії звертали увагу на необхідність забезпечення системності аналітичних досліджень, підвищення їх наукового рівня, комплексного поєднання теоретичного й прикладного аспектів (зокрема, у взаємодії з профспілками й роботодавцями), посилення творчого потенціалу аналітичних центрів щодо продукування нових ідей і розробки нових моделей суспільно-політичного розвитку, дотримання принципу нейтральності (перебування поза політичними інтересами окремих політиків і політичних партій), активного рекламування і просування аналітичними структурами своїх продуктів і послуг органам державної влади, у бізнес-середовищі та громадянському суспільству.

Наголошувалося на перспективності налагодження корпоративної взаємодії між різними аналітичними структурами з метою оптимізації проведення досліджень і використання окремих методик.

Інформація СІАЗ НБУВ

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Деякі аспекти розвитку газовидобувної галузі України в оцінках експертів

Україна споживає близько 55 млрд куб. м газу на рік, половина з якого імпортується з Росії. Небажання північного сусіда йти на поступки в питанні зниження ціни на газ спонукає Київ до пошуку шляхів послаблення залежності від російських поставок, у тому числі завдяки збільшенню обсягів власного газовидобутку.

Уряд на чолі з Прем'єр-міністром М. Азаровим прогнозує, що протягом двох років Україна збільшить видобуток природного газу до більше ніж 21 млрд куб. м. За словами М. Азарова, завдяки реалізації завдань зі значного зростання обсягу місць розвідки та експлуатаційного буріння на шельфі Чорного й Азовського морів, прискорення проведення досліджень і видобутку сланцевого газу, видобутку вуглеводнів за кордоном, заміщення імпортованого природного газу, реконструкції нафтопереробної галузі й реалізації нацпроєкту «LNG-термінал» з прийому зрідженого газу протягом 2013–2015 рр. вдасться «збільшити річний видобуток газу до більше ніж 21 млрд куб. м».

Крім того, М. Азаров упевнений, що розробка вугільних родовищ дасть змогу Україні додатково видобувати до 5 млрд куб. м газу в найближчі три-п'ять років. За його словами, метан може стати ефективною альтернативою традиційному природному газу. При цьому Прем'єр підкреслив, що роботи в цьому напрямі потрібно активізувати, починаючи з 2013 р. Раніше М. Азаров заявляв, що Україна зможе повністю покрити потреби в газі й нафті за рахунок власного видобутку до 2023 р.

Згідно з оновленою Енергетичною стратегією України до 2030 р., Міністерство енергетики та вугільної промисловості планує збільшити щорічний видобуток природного газу в Україні в 2030 р. до 30–47 млрд куб. м. У січні 2013 р. видобуток власного газу в Україні збільшився на 1,1 % – до 1,76 млрд куб. м, повідомила прес-служба Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

У контексті прогнозованого зростання обсягів видобування газу в Україні особливий інтерес представляє ситуація, що склалася нині в газовидобувному комплексі країни. Сьогодні він представлений рядом державних і приватних підприємств, однак основні обсяги видобування природного газу здійснює Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» та її дочірні підприємства. Видобуток газу, газового конденсату й нафти здійснюють такі структурні одиниці компанії, як ДК «Укргазвидобування», ПАТ «Укрнафта» й ДАТ «Чорноморнафтогаз», на які припадає 92 % видобутку нафти й конденсату та 91 % видобутку газу в Україні.

Водночас, аналізуючи процеси, що відбуваються нині в газовому секторі України, не можна обійти увагою процес функціонування НАК «Нафтогаз України», що й досі залишається монополістом в українській нафтогазовій промисловості. У складі НАКу сьогодні перебуває 11 основних юридично незалежних дочірніх компаній і товариств з різними формами власності, які здійснюють повний цикл операцій з розвідки й розробки родовищ, експлуатаційного й розвідувального буріння, транспортування й зберігання нафти й газу, постачання природного й зрідженого газу споживачам. Утім, світова кон'юнктура енергетичного ринку, яка сьогодні вимагає від України дедалі активнішої адаптації моделі функціонування газового ринку до європейських тенденцій і вимог, спонукає до кардинальних структурних реформ, зокрема в НАК «Нафтогаз України».

Ратифікувавши протокол про приєднання до Енергетичного співтовариства, яке відбулося восени 2010 р., Україна таким чином погодилася на реформування газового ринку відповідно до директив ЄС. На сьогодні найбільш важливими для нафтогазової галузі є друга газова директива (№ 2003/55/ЄС від 26 червня 2003 р.) і третя газова директива ЄС (№ 2009/73/ЄС від 13 липня 2009 р.), що регулюють загальні правила для внутрішнього ринку природного газу.

Друга газова директива ЄС спрямована на розширення доступу третіх осіб до ринку природного газу, упровадження нормативно-правової бази Європейського співтовариства, розподіл різних видів діяльності в газовій сфері.

Третя газова директива містить вимогу про майново-правового роз'єднання вертикально інтегрованих компаній енергетичного сектору, що займають монопольне становище на ринку, тобто відділення видобутку газу від транспортних мереж – газопроводів, яке поширюється на газові компанії ЄС і на компанії, які діють на ринку ЄС.

Унаслідок цього виникла необхідність провести реформування НАК «Нафтогаз України». Грунт для цього почали готувати ще у вересні 2011 р., коли Президент В. Янукович доручив Прем'єр-міністру М. Азарову підготувати проект реформування НАКу, опублікувавши це доручення на своєму офіційному сайті.

12 квітня 2012 р. Верховною Радою були внесені зміни в Закон України «Про трубопровідний транспорт» (щодо реформування нафтогазового комплексу). Закон передбачає, що реорганізація держпідприємств, дочірніх підприємств НАК «Нафтогаз України», що здійснюють діяльність з транспортування магістральними та/або розподільними трубопроводами, зберігання в підземних газосховищах, і НАК «Нафтогаз України» здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів. Крім того, законопроект передбачає встановлення заборони на приватизацію держпідприємств, дочірніх підприємств «Нафтогазу».

Також забороняється відчуження основних фондів та акцій цих підприємств, передача їх з балансу на баланс, у концесію, оренду, лізинг, заставу, управління, до статутного фонду інших юридичних осіб, вчинення інших правочинів, що можуть призвести до відчуження основних фондів та акцій цих підприємств, а також основних фондів та акцій «Нафтогазу», дочірніх і заснованих нею підприємств (крім випадків, коли результатом таких дій є передача основних фондів та акцій таких підприємств виключно державному підприємству або акціонерному товариству, 100 % акцій якого перебуває в державній власності України, а також створення державних підприємств або акціонерних товариств, 100 % акцій яких перебуває в державній власності України). Закон уточнює, що стосовно «Нафтогазу України» не може бути порушено справу про банкрутство.

Українська влада повинна до жовтня затвердити й почати реалізацію програми реформування НАК «Нафтогаз України», говорить в Національному плані дій на 2013 рік з виконання програми економічних реформ на 2010–2014 рр., затвердженому Президентом В. Януковичем 12 березня.

Розробку програми реформування держхолдингу здійснюватиме британська аудиторська компанія Ernst & Young. Угоду щодо цього вартістю 9,995 млн грн підписано 15 лютого 2013 р. На виконання робіт відводиться 150 календарних днів з моменту підписання угоди. За результатами виконання роботи Ernst & Young повинна розробити рекомендації щодо оптимізації активів і структури «Нафтогазу», розробити план

фінансової реструктуризації НАК і її дочірніх компаній, визначити стратегічні пріоритети й підготувати бізнес-плани на п'ять років щодо кожного з бізнес-сегментів, що цікавлять держхолдинг. Крім того, Ernst & Young підготує проекти нормативних актів, необхідних для виконання зобов'язань України перед Енергетичним співтовариством.

Останнім часом увагу ЗМІ привернуло ДАТ «Чорноморнафтогаз», інформаційним приводом для чого стало порушення Господарським судом Криму справи щодо його банкрутства. «Чорноморнафтогаз» займається розвідкою і видобутком нафти й газу в Чорному й Азовському морях. Наразі на балансі «Чорноморнафтогазу» перебуває 17 родовищ, з яких 11 газових, чотири газоконденсатні і два нафтові. Сукупні запаси всіх родовищ на поточний день становлять: щодо природного газу – 58,56 млрд куб. м, щодо газового конденсату – 1231 тис. т, щодо нафти – 2530 тис. т. 100 % акцій «Чорноморнафтогазу» перебувають в управлінні «Нафтогазу України».

У 2012 р. ДАТ «Чорноморнафтогаз» видобуло на шельфі Чорного й Азовського морів 1,174 млрд куб. м природного газу. Порівняно з 2011 р. зростання становило 118 млн куб. м, або 11,2 %. Річний план 2012 р., затверджений на рівні 1,171 млрд куб. м, було перевиконано на 3 млн куб. м. Виробнича програма компанії передбачає триразове збільшення видобутку газу до 2016 р. і вихід у 2015 р. на 3 млрд куб. м щорічного видобутку.

Претензії до «Чорноморнафтогазу» на зовсім невелику суму – 662,7 тис. грн висунула київська компанія «Укрресурскомплект». За твердженням одного з менеджерів «Чорноморнафтогазу», борг перед постачальником був пов'язаний із затримками з оплати через перевірки контролюючими органами діяльності ДАТ, зокрема щодо прозорості проведення тендерів компанії. «Тендерні процедури побудовано так, що ми для купівлі цільної установки фактично повинні проводити кілька тендерів. Після цих тендерів до нас приходять представники перевіряючих органів і вимагають відзвітувати за кожну дрібницю. Це створює складнощі в розрахунках з постачальниками», – стверджує він.

Борг міг бути викликаний і системними проблемами в роботі компанії, вважає голова правління альянсу «Нова енергія України» В. Боровик. «Зараз газ, що видобувається компанією, продається населенню по 750 грн за 1 тис. куб. м. Це не покриває навіть собівартості його видобутку, тому в «Чорноморнафтогазу» часто виникають касові розриви», – зазначає В. Боровик.

Директор Інституту енергетичних стратегій Д. Маруніч із самого початку висловив сумнів щодо перспектив задоволення позову компанії «Укрресурскомплект». «662 тис. грн – це не та сума, через яку справа дійде до банкрутства компанії. Швидше за все, кошти буде перераховано вже найближчим часом, коли ті ж перевіряючі органи зрозуміють, чим загрожують їхні дії, що затримують розрахунки», – говорить Д. Маруніч.

Розгляд справи було призначено на 26 лютого 2013 р., однак, як і прогнозував Д. Маруніч, позов компанії «Укрресурскомплект» суд залишив без розгляду через відкликання компанією заяви про порушення провадження у справі про банкрутство ДАТ «Чорноморнафтогаз» у зв'язку з погашенням компанією боргу в розмірі 662,735 тис. грн.

Варто зазначити, що загроза банкрутства компанії нафтогазового сектору виникла у зв'язку з тим, що Верховна Рада нового скликання не продовжила дію Закону України «Про заходи, спрямовані на забезпечення стабільного функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу». Цей документ забороняє банкрутувати ті підприємства ПЕК, у яких є державна частка. Базовий Закон було прийнято у 2005 р., але щорічно його дію продовжували окремим законом. У цьому році такий законопроект внесено до парламенту, але досі не прийнято.

Відсутність закону вже призвела до того, що Господарський суд Луганської області 10 січня почав процедуру банкрутства «Луганськгазу» за позовом компанії «Укртрансгаз». Аналогічну процедуру розпочато Господарським судом Вінницької області щодо «Вінницягазу» за позовом компанії «Єврогаз-інвест груп».

За словами директора енергетичних програм аналітичного центру «Номос» М. Гончара, порушення судом справи про банкрутство «Чорноморнафтогазу» за позовом ТОВ «Укрре-

сурскомплект» – це звичайна процедура. «Це один із загальноприйнятих варіантів, коли компанія, яка не отримала своєчасно необхідні платежі, подає в суд по процедурі банкрутства боржника для того, щоб або пришвидшити розрахунок з ним, або отримати певну компенсацію за рішенням суду. Однак це – дріб'язкова сума», – пояснив він.

Утім, за словами експерта, не варто повністю відкидати схему штучного доведення компанії до банкрутства, що може стати одним з елементів привласнення майна компанії з боку зацікавлених осіб. «Це дуже ефективна модель, коли за державні кошти компанія насичується необхідним устаткуванням, обладнанням, купуються високовартісні активи, а потім з'ясовується, що компанія – банкрут. І потрібно, відповідно, задовольнити претензії тих, хто її робить банкрутом. А враховуючи той контекст, що якимось мляво, але тим не менше «Нафтогаз» введений в етап реформування, але ніхто не може сказати, якими будуть його наслідки, то звичайно це таке оптимальне середовище і час для того, щоб ввести актив кудись, так би мовити, “на віру” – у приватні руки», – зауважує М. Гончар і додає, що така практика приватизації за «міфічні борги або за дрібні борги крупних активів завжди була присутня в пострадянській історії приватизації».

Як відомо, у 2011 р. ДАТ «Чорноморнафтогаз» закупило дві самопідйомні бурові установки (СПБУ) «Петро Годованець» і «Незалежність» виробництва сингапурської компанії Kerrel FELS, за ціною близько 400 млн дол. кожна. За даними ЗМІ, за першу «вишку Бойка» було переплачено 150 млн дол., за другу – близько 180 млн дол. Очільники «Нафтогазу», а також тодішній глава Міністерства палива та енергетики Ю. Бойко стверджували, що різниця між ринковою ціною і ціною купівлі зумовлюється тим, що, крім бурових установок, на цю суму було придбано додаткове обладнання, зокрема сервісні кораблі.

У червні 2012 р. «Чорноморнафтогаз» приступив до активної фази освоєння Одеського родовища природного газу за допомогою СПБУ «Петро Годованець». Програма розвитку передбачає освоєння компанією до 2015 р. семи нових родовищ і дооблаштування двох діючих. Це дасть змогу вивести річний видобуток природного газу на рівень 3 млрд куб. м на рік.

М. Гончар зауважує, що конкуренція серед бажаючих заволодіти «Чорноморнафтогазом» – не маленька. «З однієї сторони, його значущість з точки нинішнього потенціалу не варто перебільшувати, тому що за своїми масштабами це – скромна компанія, яка видобуває всього 1 млрд куб. м газу на рік. Але вона має великі перспективи. І якраз завдяки її технічному обладнанню – це дуже привабливий актив», – вважає експерт. Експерт додає, що від володіння таким активом не відмовилася б, наприклад, і компанія ДТЕК Р. Ахметова. «Недаремно створила у своїй корпоративній структурі ДТЕК “Нафтогаз”. Тим паче, інтерес цієї компанії, точніше власника, свого часу був проявлений і до Чорноморського шельфу. Так що тут може мати місце “підкилимна тяганина” за тих, хто прибере цей актив до своїх рук у процесі реформування “Нафтогазу”», – припускає М. Гончар.

У найбільш вигідному становищі напередодні реорганізації НАК «Нафтогаз України» перебувають структури Д. Фірташа. Два останні роки енергетикою керував його представник – Ю. Бойко, а «Нафтогазом» – людина Ю. Бойка Є. Бакулін. Звісно, можна припустити, що вони моделювали процес «де-рибану» компанії під структури Д. Фірташа.

«Реквізований» три роки тому Ю. Тимошенко газ компанії «РосУкрЕнерго» став фактично трампліном для старту газового трейдингу. Після програшу держави в Стокгольмському арбітражі у 2012 р. з підземних газових сховищ «Нафтогазу» було піднято 11,3 млрд куб. м блакитного палива для РУЕ. Україна повернула олігархові вилучений газ, і останні два роки той торгував ним, отримуючи великі прибутки, адже газ був куплений за цінами 2009 р. Активна закупівля газу для повернення олігархові боргу змушувала НАК купувати більше газу в минулі періоди.

Згадані 11,3 млрд куб. м газу стали лише початком історії Д. Фірташа. За 11 місяців 2011 р. для його компанії Octchem Holding Ltd було імпортовано ще 4,2 млрд куб. м газу, за 11 місяців 2012 р. – 7,4 млрд куб. м. Тобто протягом двох останніх років Д. Фірташ фактично працював як приватний газовий трейдер. Не дивно, що він найкраще готовий до роботи в нових умовах.

Тому, на думку експертів, під прапорами нарощування видобутку «Чорноморнафтогазу» до цього процесу може бути залучено приватний капітал саме Д. Фірташа. Хоча не виключено, що ситуація може змінитися, адже новий міністр енергетики Е. Ставицький є представником бізнес-групи під умовною назвою «сім'я». Він напевно захоче контролювати і «Укртрансгаз», і «Укргазвидобування», і «Чорноморнафтогаз». Усі ці структури поки що працюють на Д. Фірташа, хоча є державними й повинні працювати на бюджет. Тож вони можуть лишитися формально державними, але обслуговувати бізнес-інтереси вже інших осіб.

Крім інтересів «сім'ї», процес «розчленування» «Нафтогазу» буде стримуватися з популістських причин, які будуть важливими під час президентських перегонів 2015 р. Тому процес переходу держвласності в приватні руки буде пришвидшуватися.

Водночас, на переконання М. Гончара, компанія «Чорноморнафтогаз» повинна залишитися у власності держави. «Від переходу її в приватні руки нічого катастрофічного не станеться. Однак, з точки зору інтересів держави, було б варто зберегти цей актив у своїй власності, бо приватна компанія може мати на меті не розвиток компанії, а наприклад, підготовку для подальшого її перепродажу чи проведення певної фінансової спекуляції», – зауважує він.

Крім того, як зазначив М. Гончар, приватний власник може не працювати на розвиток компанії. «Наприклад, такий варіант: газ, що видобуватиметься, скажімо, потраплятиме на територію України за тією ж ціною, що й газ “Газпрому”. І в цьому випадку буде прямий інтерес російських компаній, передусім “Газпрому”, купити цю компанію і поставляти газ або собі, або просто не розвивати видобуток на шельфі Чорного моря, оскільки це конкурентні обсяги газу. У цьому існує небезпека», – прогнозує М. Гончар.

У разі реалізації сценарію прискореної приватизації підприємств видобувного сектору олігархам необхідно буде швидко вирішити питання із соціальною сферою, тобто з цінами на газ для населення. «Якщо буде реорганізація НАК, то потім відбудеться приватизація видобувних активів для їх ос-

таточного переведення у статус корпоративних підрозділів то-го чи іншого угруповання. Для цього й необхідно позбутися “соціального” навантаження – продавати газ за максимально можливими цінами. Олігархічні групи можуть домогтися формування внутрішніх цін за ринковими принципами», – ка-же М. Гончар. Це треба зробити для того, щоб газ внутрішньо-го видобутку можна було продавати за ринковими цінами. Особливо з огляду на очікуваний профіцит палива всередині країни, який вже анонсував новий міністр енергетики та вугільної промисловості.

За даними Державної служби геології та надр України, по-чаткові потенційні ресурси вільного природного газу в Україні в перерахунку на умовне паливо (у. п.) оцінюються в 7 254,3 млн т (за одиницю умовного палива використовується 1 кг палива з питомою теплою згорання у 7000 ккал/кг).

Початкові розвідані запаси вільного природного газу ста-новлять 39 %, а ступінь виробленості початкових потенційних ресурсів становить 25,5 %. Таким чином, 5404,5 млн т у. п. по-чаткових потенційних ресурсів вільного природного газу за-лишаються ще в надрах, більшість з яких належать до кате-горії нерозвіданих. З них, за різними оцінками, запаси глибоководного шельфу України можуть становити 4–13 трлн куб. м газу. Загалом в Україні відкрито 89 газових, 111 газоконденсатних і 13 газонафтових родовищ.

Сукупний обсяг інвестицій, які необхідно залучити для роз-витку галузі й досягнення цільових показників енергетичної стратегії України до 2030 р., у 2011–2020 рр. становить 50–65 млрд грн, а у 2021–2030 рр. ця сума повинна становити вже 240–280 млрд грн.

У дослідженні Міжнародної консалтингової компанії у сфері енергетики IHS CERA – Natural Gas and Ukraine’s Energy Future зазначено, що геологічні дані вказують на те, що за умови відповідних інвестицій Україна зможе задовольнити свої потреби в газі сама й не бути країною, змушеною постійно залежати від імпорту газу. За підрахунками експертів IHS CERA, якщо Україна щороку вкладатиме у видобуток га-зу, замість нинішніх 1 млрд дол., близько 10 млрд дол., то до

2025 р. видобуток тільки традиційного газу може зрости до 28 млрд куб. м, а видобуток сланцевого газу може сягнути 21 млрд куб. м, якщо його промислова розробка розпочнеться до 2017 р. Утім, крім інвестицій, Україна потребує істотних змін до законодавства, як у галузі видобутку газу, так і його реалізації на ринку, а також ліквідації бар'єрів для імпорту технологій та обладнання. Чи стане стимулом для цього реорганізація «Нафтогазу України» й залучення в газовидобувну галузь приватного капіталу, покаже час.

А. Рябокони, м.л. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Круглый стол на тему: «Таможенный союз: внешнеполитические аспекты»

21 марта в пресс-центре Украинского филиала Института стран СНГ состоялся круглый стол на тему: «Таможенный союз: внешнеполитические аспекты», в рамках которого был прочитан подготовленный Центром системного анализа и прогнозирования доклад «Внешняя политика: Вариант прорыва из изоляции».

В обсуждении доклада приняли участие президент Центра системного анализа и прогнозирования Р. Ищенко, директор Украинского филиала Института стран СНГ В. Корнилов, советник Посольства Российской Федерации в Украине К. Воробьев, народный депутат третьего-четвертого созывов Верховной Рады Украины Г. Крючков, директор Европейского института политической культуры А. Булавин, координатор проекта «Украинская федерация» общественного движения «Украинский выбор» М. Павлив, публицист А. Горохов, председатель общественного объединения «Народный собор» Украины И. Друзь, другие политологи и журналисты.

В докладе, подготовленном экспертами Центра системного анализа и прогнозирования, отмечается тот факт, что Украина близка к такому же состоянию международной политической и

дипломатической изоляции, в каком была в конце каденции Президента В. Ющенко. Основной причиной такой ситуации называется неадекватный изменениям в глобальной политике внешнеполитический курс Киева в виде «многовекторной политики».

«Внешняя политика В. Януковича вылилась в попытку вернуться к реализации теории многовекторности эпохи Л. Кучмы. Но окно возможностей, позволяющее проводить такую политику, давно закрылось», – отметил президент киевского Центра системного анализа и прогнозирования Р. Ищенко, презентуя доклад. Он добавил, что многовекторная политика Киева перестала устраивать США еще в начале 2000-х годов, следствием чего поочередно стали актуализироваться «дело Гонгадзе», «пленки Мельниченко», акция «Украина без Кучмы», события 2004 г. («майдан») и 2007 г. (ропуск Верховной Рады).

По словам Р. Ищенко, после того, как США сконцентрировались на более важных для себя точках глобального противостояния, а Евросоюз оказался не в состоянии проводить в Украине активную политику, «усилившаяся Россия также сочла для себя возвращение к столь легко нарушаемому status quo многовекторности абсолютно неприемлемым». «Ни Запад, ни Россия не согласны играть с Украиной в многовекторность. Они требуют однозначно определиться. Отказ украинского руководства от этого требования ведет к его изоляции, как со стороны России, так и со стороны Запада», – сказал Р. Ищенко.

Эксперт подчеркнул, что такая ситуация крайне тревожна, поскольку Украина не может жить без внешних заимствований, а это, в свою очередь, приводит к ужесточению требований, предъявляемых к Киеву как Евросоюзом, так и Москвой. Страна «зависла в состоянии нежелания делать выбор, но при этом теряет политическую субъективность». Поэтому задача вырваться из состояния изоляции – жизненно важна.

По мнению Р. Ищенко, внешнеполитический прорыв возможен только на российском направлении, «и достигается он простым стартом процедуры вступления в Таможенный союз». При этом, отметил эксперт, такой прорыв одновременно станет прорывом и в отношениях с ЕС, поскольку европейские политики понимают, что «Россия достаточно сильна,

чтобы не допустить падения украинской власти, принявшей на себя обязательства вести страну в ТС». «Таким образом, – резюмирует Р. Ищенко, – Таможенный союз является тем полем, занятие которого обеспечивает украинскому государству достаточно быстрое и относительно безболезненное решение всех проблем, включая эволюционную смену элиты, восстанавливает позиции Киева как второстепенного, но существенного игрока в европейской партии. Все это происходит за счет некоторого ограничения суверенитета, особенно в вопросах внешнеполитических, а также за счет блокирования для элиты возможности дальнейшего бесконтрольного грабежа страны. Но надо признать, что грабить уже почти нечего, а альтернативой добровольному ограничению суверенитета является его полная утрата».

С этим согласился директор Украинского филиала Института стран СНГ В. Корнилов, отметивший, что попытки восстановить многовекторность во внешней политике «обречены». По его словам, украинским политикам предстоит осознать всю «фантомность» курса евроинтеграции и сделать выбор в пользу реально работающих интеграционных механизмов в ТС. Эксперт подчеркнул, что все расчеты экономистов показывают: Украина потеряет, если подпишет соглашение об ассоциации с ЕС на нынешних дискриминационных условиях, однако «эта информация намеренно замалчивается».

В. Корнилов отметил, что на самом деле выбора у официального Киева нет. По его словам, руководство Украины должно, в том числе и на законодательном уровне, «отбросить морковку евроинтеграции» и определиться в политике по отношению к Таможенному союзу. По его словам, предлагаемые сейчас Украиной промежуточные формы сотрудничества («3+1», статус наблюдателя или ассоциированное членство) можно приветствовать как первые шаги к сближению с ТС, но никакого экономического эффекта стране они дать не могут, «потому что либо есть таможня, либо ее нет».

Принимавший участие в работе круглого стола народный депутат третьего-четвертого созывов ВР Украины Г. Крючков отметил, что Украина ныне находится в «бермудском треу-

гольнике» международной политики. Три основных игрока (РФ, США и ЕС), влияющих на политические процессы как в Украине, так и в регионе Центральной Европы, обречены на конфликт, поскольку цели и интересы каждой стороны (США – глобальное господство, ЕС и РФ – гегемония в регионе) взаимно накладываются и вступают в конфронтацию. Украина же является одной из взаимных точек давления «мировых актеров» друг на друга. Он также напомнил об опыте необдуманно быстрого вступления в ВТО: «В. Ющенко обещал стране от этого прибыль, а вышли убытки, но изменить условия теперь практически невозможно». По мнению Г. Крючкова, такая же ситуация может повториться в случае подписания соглашения об ассоциации с ЕС.

Директор Европейского института политической культуры А. Булавин акцентировал внимание участников круглого стола на том факте, что внутри страны нет влиятельных политических сил, заинтересованных в разработке вектора Таможенного союза. По его словам, никто из потенциальных кандидатов в Президенты Украины на выборах 2015 г., включая ныне действующего Президента В. Януковича, не заинтересован в разработке «восточного вектора». Причина этого, по мнению эксперта, заключается в том, что очень многие участники политического процесса в Украине действуют, исходя из корыстных интересов, а в случае реализации проекта присоединения Украины к ТС перспективы получения теми или иными политиками и чиновниками личной выгоды не вполне очевидны. «Я согласен с тем, что прорыв на российском направлении может стать спасением для Украины, но кто его будет делать реально?» – задал вопрос А. Булавин, добавив, что над этой проблемой всем сторонникам «восточного вектора» надо бы задуматься.

По словам политолога, «экспертному сообществу важно понять: какое бы решение не было принято властью, оно не будет работать, если народ его не легитимизирует». По его мнению, с населением и зарождающимися институтами гражданского общества нужно активнее работать, чтобы они смогли определиться с тем или иным выбором.

Публицист и сотрудник Фонда стратегической культуры А. Горохов в этом же контексте обратил внимание на очевидный дисбаланс между «евроинтеграционным» и «евразийским» векторами в органах государственной власти Украины. Многочисленные «евроинтеграционные» комитеты, управления и департаменты в Администрации Президента, Верховной Раде, Кабинете Министров, министерствах и ведомствах существенно преобладают над почти единственной правительственной «переговорной группой» В. Мунтияна. Такая ситуация, в свою очередь, приводит к доминированию сторонников «евроинтеграции» Украины в информационном поле.

По словам А. Горохова, украинские «евроинтеграторы» не рассказывают гражданам Украины всей правды о последствиях реализации своей политики, в частности о последствиях подписания соглашения об ассоциации с ЕС. Выложенный в сети Интернет англоязычный текст проекта соглашения Украины о ЗСТ с ЕС, называемый «Соглашением об ассоциации», перевели и прочитали единицы экспертов, что напоминает ситуацию с ратификацией парламентом Украины соглашения с ВТО, когда депутатам раздали переведенные тексты непосредственно накануне голосования. Как заявил эксперт, «в документе, где в мельчайших подробностях расписаны, скажем, процедуры какого-нибудь фитосанитарного контроля, ни слова о регламенте работы надгосударственных органов и механизме принятия ими решений. Однако сам факт численного превосходства в них представителей ЕС указывает на то, что голос украинской стороны никак не будет влиять на принимаемые решения. Причем оспорить выводы “европейских братьев” Украина не имеет права, ибо, согласно ст. 475, “решение, принятое соответствующим установленным органом, ... не должно оспариваться”».

Координатор проекта «Украинская федерация» общественного движения «Украинский выбор» М. Павлив согласился с присутствующими относительно общих оценок существующих ныне сложностей для украинского интеграционного выбора. Он отметил тот факт, что на украинскую политическую сферу в обозримом будущем будут все более влиять глобаль-

ные тренды как усиления интеграционных процессов, так и тенденции к федерализации на уровне регионов.

По мнению политолога, в процессе дальнейшей глобализации все большей полнотой суверенитета будут обладать надгосударственные объединения (естественно, за счет части полномочий государства). С другой стороны, ослабление роли и суверенитета традиционных государств, как показывает опыт некоторых стран Евросоюза [в Совете Европы продвигается работа по переработке существующей и уже устаревшей хартии о местном самоуправлении (Украина присоединилась в 1996 г.) в принципиально новую Хартию региональных демократий], приведет к их внутреннему переформатированию по региональным и территориальным принципам.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Розвиток відносин стратегічного партнерства з Польщею є одним із зовнішньополітичних пріоритетів України. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Рибак у понеділок, 25 березня, під час зустрічей з маршалком Сенату Республіки Польща Б. Борусевичем і з маршалком Сейму Республіки Польща Е. Копач у Варшаві.

В. Рибак констатував, що впродовж останніх років двосторонній політичний діалог є дуже активним і спрямованим на досягнення конкретних результатів. Українсько-польські взаємини, сказав Голова Верховної Ради, вирізняються високим рівнем довіри, прагматизмом і конструктивністю, і висловив переконання, що вони й надалі розвиватимуться і поглиблюватимуться.

Керівник парламенту також відзначив стабільність українсько-польського торговельно-економічного співробітництва, зазначивши, що Польща посідає перше місце серед найбільших торгових партнерів України в Центральній і Східній Європі.

Сторони торкнулися теми вшанування пам'яті й повернення історичної правди щодо «Волинської трагедії» без політизації цього питання. В. Рибак підкреслив, що парламенти

мають докласти усіх зусиль до уникнення політизації питань, які стосуються «Волинської трагедії». Встановлення Дня пам'яті та примирення було б сигналом для усіх сторін, сказав він. «Я знаю, що на розгляд польської сторони було передано проект спільної заяви Верховної Ради України та Сейму Республіки Польща про встановлення Дня пам'яті та примирення українців і поляків», – сказав В. Рибак, звернувшись до польських колег з проханням підтримати цю ініціативу, яка, за його словами, дасть змогу зняти можливість політизації процесу примирення і поєднання та стане своєрідним дороговказом для суспільств обох країн (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.03*).

***

Голова Верховної Ради України В. Рибак високо оцінює рівень українсько-литовського діалогу і відзначає зростаюче значення парламентів двох країн у розвитку міждержавних відносин.

«В Україні цінують високий рівень взаємної довіри й підтримки, що склався між нашими країнами. Хочу запевнити, що для України вектор стратегічного партнерства з Литвою був і залишається важливим пріоритетом зовнішньої політики», – заявив В. Рибак у понеділок, 25 березня, під час зустрічі з головою Сейму Литовської Республіки В. Гядвілясом.

За його словами, українська сторона розраховує на продовження політичного діалогу як на рівні президентів, так і на рівні урядів і міністерств, і зацікавлена в продовженні системної міжпарламентської співпраці на всіх рівнях, яка традиційно є дружньою і конструктивною.

На думку В. Рибак, особлива роль у розвитку партнерської співпраці покладається на депутатські групи Верховної Ради України та Сейму Литовської Республіки. Він повідомив, що на сьогодні у Верховній Раді України формується така група, на членство в якій подано 52 заяви народних депутатів України.

Зазначивши, що Литовська Республіка є важливим торговельним партнером України, В. Рибак підкреслив, що наша країна зацікавлена в подальшому розвитку двостороннього

торговельно-економічного співробітництва. У цьому контексті він повідомив, що за підсумками 2012 р. торгівля товарами й послугами між Україною та Литвою досягла рекордного рівня – 1 млрд 254 млн дол. США.

У свою чергу В. Гядвіляс повідомив, що група дружби з Україною є найчисельнішою в Сеймі Литовської Республіки (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.03).

***

Голова Верховної Ради України В. Рибак високо оцінює роботу Міжпарламентської українсько-польсько-литовської асамблеї. «Саме законодавчі органи будують правовий фундамент держав, саме парламенти в поворотні історичні моменти приймають доленосні рішення, завдяки яким життя націй змінюється на краще. Такі моменти й такі пам'ятні рішення були й в історії наших парламентів», – сказав В. Рибак, виступаючи у вівторок, 26 березня, під час відкриття V засідання Асамблеї Верховної Ради України, Сейму й Сенату Республіки Польща та Сейму Литовської Республіки у Варшаві.

В. Рибак наголосив, що ідея добросусідства залишається головною цінністю, яка сприяє розвитку контактів між нашими незалежними державами й суверенними народами протягом останніх 22-х років. «За час, що минув з моменту заснування асамблеї, нам вдалось розглянути багато питань, які базуються на ідеї добросусідства й становлять особливий взаємний інтерес у політичній, економічній, безпековій сферах, а також у сфері міжлюдського спілкування», – зазначив він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Маршал Сенату Республіки Польща Б. Борусевич і голова Сейму Литовської Республіки В. Гядвіляс заявляють про підтримку України на її шляху до Євросоюзу.

«Україна може розраховувати на підтримку Польщі», – заявив Б. Борусевич, виступаючи у вівторок, 26 березня, під час

відкриття V засідання Асамблеї Верховної Ради України, Сейму й Сенату Республіки Польща та Сейму Литовської Республіки у Варшаві.

Він, зокрема, підкреслив, що «політична дійсність країн Східної Європи дуже важлива для Європи в цілому, а впровадження механізмів зближення Східної і Центральної Європи важливе сьогодні як з торгово-економічної точки зору, так і в людському вимірі». Маршал Сенату Республіки Польща вважає важливим також поєднання зусиль у боротьбі із сучасними загрозами, посилення військової співпраці, спільний пошук забезпечення енергетичної безпеки, яка, за його словами, є реальною гарантією безпеки будь-якої держави.

Керівники польського й литовського парламентів констатували «спільну волю багатьох політичних сил в Україні на євроінтеграційний курс».

В. Гядвіляс наголосив, що найвищою метою тристоронньої асамблеї є реалізація європейських прагнень України – підписання Угоди про асоціацію з ЄС (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.03*).

***

Голова Верховної Ради України В. Рибак сподівається, що під час литовського головування в ЄС у листопаді цього року буде підписано Угоду про асоціацію Україна – ЄС.

«Стратегічною метою України залишається набуття повноправного членства в Європейському Союзі. Практичні дії з боку як Євросоюзу, так і України могли б пришвидшити цей процес, – зазначив він. – Ми сподіваємось, що під час литовського головування в ЄС у листопаді цього року завдяки підтримці польських і литовських друзів нам вдасться досягнути прогресу на цьому шляху».

Додатковим підтвердженням незмінності європейського поступу України, наголосив В. Рибак, стало нещодавнє ухвалення Верховною Радою України спільної заяви усіх політичних сил, представлених в українському парламенті, про підтримку європейської інтеграції України.

Керівник парламенту також зазначив, що Україна продовжує послідовну й системну роботу з виконання Плану дій що-

до безвізового режиму з ЄС (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.03*).

***

Верховна Рада України в рамках своєї компетенції докладе всіх зусиль щодо виконання в найкоротші терміни питань, окреслених на XVI саміті Україна – ЄС. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Рибак, виступаючи у вівторок, 26 березня, у Варшаві під час другої частини V сесії Міжпарламентської асамблеї Верховної Ради України, Сейму й Сенату Республіки Польща та Сейму Литовської Республіки.

В. Рибак окреслив основні результати роботи нашої країни в євроінтеграційній сфері за останній період, наголосивши, що європейська інтеграція є незмінним ключовим пріоритетом внутрішнього розвитку України. В. Рибак зазначив, що Україна продовжує послідовне виконання положень Порядку денного асоціації Україна – ЄС: здійснюються внутрішньополітичні, економічні й соціальні реформи, які чітко обумовлені євроінтеграційною складовою, проводиться системна робота з удосконалення українського законодавства з метою його адаптації до законодавства ЄС, зокрема у сфері виборчого законодавства, системи правосуддя і впровадження реформ. «Сподіваємося, що їх успішна імплементація дасть нам змогу підписати угоду про асоціацію в листопаді цього року, – сказав він. – Укладення угоди буде найкращим стимулом для нашої держави з точки зору подальшого здійснення широкомасштабних реформ, посилення демократичного розвитку та верховенства права».

«Верховна Рада України докладе усіх зусиль, щоб окреслені на саміті питання в рамках нашої компетенції були виконані в якнайкоротші терміни, – заявив В. Рибак. – У цьому зв'язку ми надаватимемо максимального сприяння реалізації Плану першочергових заходів щодо інтеграції України в ЄС на 2013 р., затвердженого Кабінетом Міністрів з урахуванням рекомендацій сторони ЄС, а також Указу Президента України, яким було введено в дію Рішення Ради національної безпеки і оборони “Про невідкладні заходи щодо європейської інтеграції України”».

Серед ключових питань, які потребують вирішення найближчим часом, В. Рибак назвав законодавче врегулювання питання боротьби з корупцією, внесення рекомендованих стороною ЄС змін до законодавства України в галузі захисту персональних даних і врахування рекомендацій ЄС у сфері боротьби з дискримінацією.

З цією метою, сказав він, підготовлено необхідні законодавчі акти, які розглядатимуться у Верховній Раді України у першочерговому порядку. «Упевнений, що їх підтримають представники як більшості, так і опозиції», – заявив В. Рибак, зазначивши, що євроінтеграційний курс України підтримується більшістю політичних сил, представлених у Верховній Раді (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Голова фракції «Батьківщина» наголосив, що, за даними опозиції, Конституційний Суд отримав вказівку прийняти рішення про те, щоб перенести «київські вибори» на 2015 р. Крім того, за словами голови фракції «Батьківщина», влада в парламенті теж прийняла рішення зволікати з ухваленням постанови про вибори в Києві. А. Яценюк повідомив, що до нього надійшов лист від голови Комітету з державного будівництва та місцевого самоврядування про те, що до 28 березня заплановано лише зібрати пропозиції народних депутатів України. За його словами, опозиція вимагатиме на Погоджувальній раді парламенту включення до порядку денного й постановку на голосування наступного пленарного тижня питання щодо прийняття в цілому постанови про оголошення виборів мера Києва та Київської міської ради (*Сайт партії «Фронт змін»* (<http://frontzmin.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів підтримує ряд законопроектів щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік».

Зокрема, комітет розглянув законопроекти про внесення змін до Прикінцевих положень Закону України «Про Держав-

ний бюджет України на 2013 рік» (щодо забезпечення виконання соціальних зобов'язань держави) (реєстр. № 1120), про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» (щодо надання пільг окремим категоріям громадян) (реєстр. № 2194), про внесення змін до Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» (щодо відновлення соціальних гарантій громадян) (реєстр. № 1231), про внесення змін до Перехідних положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» (щодо соціальних гарантій) (реєстр. № 2398).

Комітет погоджується з авторами законопроектів щодо необхідності виконання в повному розмірі соціальних гарантій, передбачених для окремих категорій громадян. Водночас було акцентовано увагу на тому, що в контексті порушених питань потребує нагального вирішення питання визначення розрахункової величини для обчислення вищезазначених соціальних гарантій. Це обумовлено тим, що у ч. 3 ст. 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» закладено однозначну вимогу щодо застосування мінімального розміру пенсії за віком, встановленого в абзаці 1 ч. 1 цієї статті, – виключно для визначення розмірів пенсій, призначених згідно з цим Законом (тобто не надано можливості застосувати її як розрахункову величину для інших соціальних гарантій).

Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді зазначені законопроекти за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу, рішення направити до Комітету з питань бюджету, визначеного головним з опрацювання цих законопроектів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 27.03).

***

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» щодо процедури погодження призначення на посади.

Проектом (реєстр. № 2260) пропонується встановити, що призначення на посади керівників територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади мають погоджуватися з головами місцевих державних адміністрацій, крім тих випадків, коли йдеться про призначення керівників територіальних органів Міністерства внутрішніх справ України, Антимонопольного комітету України, центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах статистики, державного фінансового контролю, у разі утворення таких.

Документ містить також норму, відповідно до якої порядок погодження призначення на посади керівників підприємств, установ та організацій, що належать до сфери керування міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, має встановлюватися Кабінетом Міністрів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 27.03*).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 122 Кримінально-виконавчого кодексу України (щодо призначення пенсії засудженим особам під час відбування покарання).

Законопроект (реєстр. № 2038) пропонується встановити можливість засудженим особам, які набули право на пенсію і відбувають покарання, реалізувати своє право на оформлення та отримання ними пенсії під час перебування у виправних закладах України, а також забезпечити можливість звернення за призначенням пенсій до органів Пенсійного фонду через особистого представника з оформленими документами за нотаріальним дорученням в установленому порядку або безпосередньо через представників підрозділу Пенсійного фонду України, що функціонує на території місцезнаходження виправного закладу. Кошти на ці відрядження представників Пенсійного фонду передбачається відшкодовувати в порядку й розмірах, визначених Кабінетом Міністрів за рахунок отриманих пенсій особами, які відбувають покарання.

Під час обговорення зазначалося, що законопроект спрямований на забезпечення дотримання конституційних прав засуджених на державне пенсійне забезпечення. Зокрема, наводилися дані Міністерства соціальної політики, згідно з якими в установах виконання покарань перебувають 2797 осіб, які не отримують пенсію.

Народні депутати також звернули увагу на прогноз Міністерства економіки щодо потреби в додаткових коштах з бюджету Пенсійного фонду на виплату пенсій зазначеним особам близько 1,4 млн грн на рік.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть змогу усунути прогалину в законодавчому врегулюванні питання щодо надання можливості засудженим особам, які відбувають покарання, оформлювати та отримувати пенсію під час їх перебування у виправних закладах (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 27.03*).

***

Протягом 100 днів роботи депутати прийняли 10 законопроектів з 1200 зареєстрованих. Про це у своєму блозі на сайті «Кореспондент» написав лідер громадського руху «Український вибір» В. Медведчук, повідомляє УНН.

«Із першої стоденки Верховна Рада пропрацювала лише вісім днів, споживши при цьому понад півмільярда бюджетних (читай народних) коштів... Навіть якщо уявити, що цілі, заради яких робота парламенту періодично блокується (будь-то персональне голосування або інтереси окремих депутатів), були б принципово важливі для країни, то ж і тут немає ніякого результату! У підсумку, навіть якщо парламент починає працювати, його діяльність все одно присвячена в основному передвиборній кампанії претендентів на президентське крісло. Навіть у випадку, коли ми чуємо про вибори київського мера. Бійки та образи разом з безсоромним піаром стають візитною карткою українського “парламентаризму”...» – написав В. Медведчук (*Українские Национальные Новости (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.03*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Суспільний спокій і громадський порядок, надійний захист прав громадян і стабільна ситуація в країні є важливими передумовами незворотності курсу на модернізацію нашої держави. Про це Президент України В. Янукович сказав під час виступу на урочистому засіданні з нагоди 21-ї річниці утворення внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ.

На переконання Президента, обов'язковою умовою виконання цієї важливої місії є продовження реформи в секторі безпеки й оборони, модернізація внутрішніх військ. Головним орієнтиром у цьому має бути відповідність європейським критеріям захисту прав і свобод людини, демократичного розвитку суспільства, зауважив В. Янукович. Адже саме за цим критерієм громадяни зможуть переконатися, що модернізаційні перетворення, які реалізуються владою, здійснюються для їхнього блага, додав він.

«Тільки коли кожна людина житиме в атмосфері безпеки й буде переконана, що її спокій, права та свободи надійно охороняються, можна буде говорити про досягнення у сфері реформування держави», – підкреслив В. Янукович. Президент зазначив, що в цьому напрямі здійснено істотні кроки. Зокрема, ухвалено концептуальні документи, що значною мірою вдосконалили державну політику у сферах національної безпеки й кримінальної юстиції, затверджено оновлену Стратегію національної безпеки України, введено в дію новий Кримінально-процесуальний кодекс (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 26.03).

***

Президент України В. Янукович наголошує на необхідності посилення соціального захисту особового складу внутрішніх військ і створення належних умов для його ефективної роботи. Про це Президент України сказав під час урочистого зібрання з нагоди 21-ї річниці від дня утворення внутрішніх військ.

«Незважаючи на продовження економічної кризи та обмеженість бюджетних ресурсів ми продовжимо наполегливо працювати в напрямі посилення соціального захисту військово-службовців, відновлення престижу їх професії в суспільстві», – наголосив він. За словами Президента, важливо створити належні умови для ефективної роботи особового складу внутрішніх військ, забезпечити його кадрову стабільність (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 26.03).

***

Президент України В. Янукович дав доручення Кабінету Міністрів підготувати зміни до чинного законодавства, які передбачають створення сприятливих умов для розвитку дітей, поліпшення матеріального становища сімей з дітьми, їх соціальної підтримки й захисту.

Зокрема, законодавчі зміни мають забезпечити поетапне скасування до кінця року рівня забезпечення прожиткового мінімуму (гарантованого мінімуму) для дітей під час призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям; підвищення на 25 % розміру надбавки на догляд за дитиною-інвалідом з виключно високою мірою втрати здоров'я; визначення розміру виплати допомоги на дітей-інвалідів, над якими встановлено опіку чи піклування, на рівні не менше двох прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку без урахування державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів; видатки на позашкільну освіту (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 27.03).

***

Президент України В. Янукович заслухав доповідь голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації Д. Колесникова про соціально-економічний розвиток області. На початку зустрічі Президент зазначив, що хотів би почути від голови Дніпропетровської ОДА інформацію про поточну ситуацію в області, зокрема економічну, а також про

питання, які нині є найбільш актуальними для людей. Як повідомив після зустрічі з Президентом Д. Колесников, він доповів В. Януковичу про соціально-економічний розвиток Дніпропетровської області та про перспективи її розвитку. За його словами, він також поінформував Президента про стан базових галузей економіки регіону.

Глава держави звернув окрему увагу на розвиток вугільної і металургійної галузей. Він наголосив, що немає необхідності нарощувати обсяги видобутку вугілля, поки не будуть збудовані заводи з переробки вугілля на синтетичний газ. Президент зазначив, що Україна має потенціал для зростання металургійної галузі, повідомив Д. Колесников.

Також голова Дніпропетровської ОДА доповів про перебіг реалізації соціальних ініціатив Президента, зокрема щодо реалізації програми доступного житла й соціального захисту дітей (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 26.03).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров відбув із дводенним офіційним візитом до Угорщини.

Програмою офіційного візиту 28 березня передбачено зустріч глави українського уряду з депутатами Державних зборів Угорщини, членами міжпарламентської групи дружби «Україна – Угорщина». М. Азаров зустрінеться з Прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном у вузькому й розширеному складі. У присутності двох прем'єр-міністрів буде підписано ряд двосторонніх документів.

Крім того, М. Азаров зустрінеться з головою Державних зборів Угорщини Л. Ковером, а також із Президентом Угорщини Я. Адером. Запланована також зустріч Прем'єр-міністра України М. Азарова з представниками угорського бізнесу.

У м. Етек М. Азаров ознайомиться з роботою Південно-пештських очисних споруд і біоенергетичного комплексу компанії «Веоліябіоенерджієвропа», огляне сільськогосподарське підприємство. Глава уряду також відвідає фармацевтичний завод «Гедеон Ріхтер».

У п'ятницю, 29 березня, М. Азаров повернеться до Києва (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 27.03*).

***

На розгляд уряду виноситься питання про підвищення зарплат. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров у вступному слові на засіданні Кабінету Міністрів 27 березня 2013 р.

Прем'єр-міністр наголосив, що у 2012 р. посадові оклади працівників бюджетної сфери переглядалися шість разів поспіль і таку політику уряд продовжує.

«На доручення Президента України, після тривалих консультацій із профспілками, сьогодні на розгляд уряду виноситься рішення щодо чергового підвищення з 1 січня поточного року розміру першого тарифного розряду ЄТС, – повідомив М. Азаров. – Відповідно підвищаться всі посадові оклади працівників бюджетної сфери. Одночасно ми продовжуємо відновлення диференціації в оплаті праці працівників за 1–5 тарифними розрядами Єдиної тарифної сітки. Зрівнялівки більше не буде». М. Азаров повідомив, що в цілому підвищення отримають майже 3,5 млн працівників освіти, культури, охорони здоров'я, соціальної сфери та інших бюджетних галузей. При цьому Прем'єр-міністр особливо звернув увагу усіх працівників бюджетної сфери, що вони отримають перерахунок за січень – березень цього року, виходячи з нових розмірів посадових окладів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 27.03*).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 27 березня наказав усім відповідальним службам негайно підготуватися до можливого екстремального водопілля через рясні снігові опади.

Він поставив завдання, щоб урядовий оперативний штаб під керівництвом віце-прем'єр-міністра О. Вілкула і регіональні оперативні штаби продовжили роботу аж до остаточного проходження весняної води. «Зараз роботу штабів треба зосередити на двох речах: максимально вивезти сніг з насе-

лених пунктів у безпечні місця і підготувати до негайного впровадження у потрібний момент заходи захисту населених пунктів від затоплення. Тобто сконцентрувати в небезпечних місцях матеріали для створення водозахисних бар'єрів, зробити запаси продовольства і медикаментів, підготувати рятувальну та аварійну техніку і пальне для роботи в умовах затоплення, забезпечити – із запасом – життєдіяльність лікарень. Якщо потрібно – заздалегідь наблизити до районів ризику сили і засоби з тих регіонів, яким затоплення не загрожує», – сказав М. Азаров.

Прем'єр-міністр повідомив, що на своєму засіданні уряд розгляне доповідь голови Державної служби з надзвичайних ситуацій М. Болотських щодо стану справ з підготовкою до повені. М. Азаров нагадав, що протягом останнього місяця уряд щотижня розглядав інформацію Держслужби з надзвичайних ситуацій про те, як відбувається підготовка до повені. Однак, зазначив Прем'єр-міністр, сьогодні треба визначитись, які додаткові заходи необхідно вжити в ситуації, яка склалась: «Рахунок іде на години. Повінь ми повинні зустріти з готовими регламентами дій всіх служб, адекватними реальній ситуації». За його словами, водозливи та дренажні системи до 5 квітня мають бути повністю очищені від усього, що може заважати сходу води; місця, які може підтопити вода, – максимально захищені.

М. Азаров також доручив Міненерговугілля, Мінрегіону, Держводагентству забезпечити безперебійну роботу аварійно-захисних комплексів і експлуатаційну надійність гідротехнічних споруд та насосних станцій. «Я вимагаю граничної відповідальності та вимогливості керівників у цих питаннях», – сказав він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 27.03).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров наголосив на необхідності продовження розбудови інфраструктури Києва. Снігова стихія виразно виявила ключові проблеми столиці: відсутність окружної дороги, нестача розв'язок, паркінгів та мостів, а також недостатня матеріально-технічна база кому-

нальних служб. Про це він заявив під час засідання Кабінету Міністрів 27 березня.

«Це ще раз підтвердило, що зусилля з будівництва транспортної інфраструктури, які уряд разом з київською владою здійснював в останні роки (зауважте – лише останні роки за всі 20 років незалежності!) – абсолютно правильні і виправдані. Ми будували транспортні розв’язки, лінії метрополітену, розширювали дороги. У 2012 р. столиця за допомоги уряду отримала 500 нових тролейбусів і автобусів, нові вагони метро, 76 машин швидкої допомоги. Саме цю роботу треба посилювати і далі», – підкреслив глава уряду.

Він додав, що із ситуації, яка склалась у зв’язку з великими сніговими опадами 22–24 березня, потрібно зробити дуже серйозні висновки на майбутнє: «Як кадрові, організаційні, так і технічні».

За словами М. Азарова, на перше місце треба поставити будівництво сучасної окружної дороги, яка дасть змогу розвантажити Київ. «Але одразу треба усвідомити, що окружна – це принаймні ще два нові мости. Хто не розуміє, яке це масштабне завдання, хай згадає, що за 30 років в Києві був збудований лише один міст через Дніпро. Важко, але цю проблему треба вирішувати», – зазначив він, додавши, що необхідно розробити нові логістичні схеми для в’їзду в Київ великогабаритного транспорту, який забезпечує доставку товарів першої необхідності та продуктів харчування для життєдіяльності багатомільйонного міста.

Крім того, наголосив Прем’єр-міністр, потрібно розвивати підземний громадський транспорт, будувати тунельні розв’язки, а також переозброїти комунальні служби.

За його словами, необхідно придбати навантажувачі і необхідну «лінійку» вантажівок, а головне – дорожню мікротехніку, якої так бракує для прибирання дворів, проїздів, тротуарів. «Давайте вдумаємося, що приблизно на тисячу квадратних кілометрів території Києва, на яку впали 50 млн т снігу, є лише 150 снігоприбиральних машин! Тобто по 333 т снігу на одну машину! Ось який масштаб необхідного переозброєння комунальних служб», – зауважив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.03).

***

У Державній службі з надзвичайних ситуацій вважають, що існує високий ризик підтоплення в 11 областях України та місті Києві. Про це під час засідання Кабінету міністрів сказав голова Державної служби з надзвичайних ситуацій М. Болотських, передає кореспондент УНН.

«За наявною інформацією є високий ризик підтоплення, зокрема у Львівській, Волинській, Тернопільській Чернігівській та Одеській областях, а також місті Києві», – сказав чиновник, уточнивши, що, враховуючи значні запаси снігу, підвищується ризик підтоплення низинних регіонів столиці

М. Болотських, пославшись на дані Гідрометеоцентру, повідомив, що, за прогнозом, з 1 по 5 квітня очікується підвищення температури повітря до 13 градусів «з подальшим підвищенням до 17–20, що створює небезпечний режим таяння снігу».

При цьому чиновник запевнив, що влада здійснює постійний моніторинг за ситуацією, і зазначив, що є всі можливості уникнення значної повені (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.03).

***

Україна і США готові к більш тесному співробітництву в рамках оновленого Ради експортерів.

Міністр іноземних справ Л. Кожара зустрівся з президентом Американсько-українського ділового ради (US-Ukraine Business Council / USUBC) М. Вільямсом.

В ході зустрічі сторони обговорили актуальні питання розвитку українсько-американських торгово-економічних відносин, в т. ч. можливості використання ресурсів Ділового ради, який об'єднує більш 200 всесвітньо відомих компаній (Boeing, Chevron, Halliburton, John Deere, Microsoft і др.), в контексті економізації зовнішньої політики України.

Глава зовнішньополітичного відомства ознайомив співрозмовника з заходами, які здійснює українське урядові з метою усунення перешкод на шляху ефективного залучення інвестицій в українську економіку, підвищення рівня інвестиційної привабливості і со-

здання прозорачних правил діалога между разными ветвями влади и инвесторами, которые приходять в Україну.

В ходє встрєчи була підтверждєна готівність сторін к болєє тєсному сотрудничєству, в частности, в рамках обновлєного Совєта експортєров при МИД України (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 26.03).

***

Відбулася зустріч міністра закордонних справ України Л. Кожари з представниками компаній-члєнів Американської торговельної палати в Україні – одного з провідних об'єднань іноземних та українських підприємців, а також дипломатичних місій в нашій країні.

У своєму виступі під час зустрічі міністр окреслив зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні пріоритєти України, зокрема, щодо європейської інтеграції та підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, зупинився на проблемах відносин з Митним союзом Росії, Білорусі та Казахстану, питаннях голоування Української держави в ОБСЄ та ОЧЄС.

Міністр звернувся до представників міжнародної бізнес-спільноти, які вже тривалий час працюють на українському ринку, щодо сприяння в роз'ясненні іноземним бізнес-опєраторам переваг зони вільної торгівлі між Україною та ЄС у контексті створєння сприятливого бізнес-клімату в нашій країні.

Л. Кожара відповів також на числєнні запитання учасників зустрічі (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.03).

***

Схвалєно проєкти листів уряду до Європейського інвестиційного банку. Відповідне рішення ухвалєно на засіданні Кабінєту Міністрів України 25 берєзня 2013 р.

Листи стосуються підтвердження належності пропозиції стосовно фінансування зазначєним банком трьох проєктів до сфєри дії Рамкової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком, підписаної 14 червня 2005 р.

Зокрема, проекту «Відкриття Європейським інвестиційним банком кредитної лінії ПАТ “Промінвестбанк” для фінансування малих та середніх підприємств», проекту «ПАТ “Укрсоцбанк” (UniCredit) – кредитування малого та середнього бізнесу та пріоритетних проектів (2012-0010)», проекту АТ «Укррексімбанк» «Кредитна програма щодо фінансування малого та середнього підприємництва та інших пріоритетних проектів».

Підписати листи уповноважено міністра економічного розвитку і торгівлі І. Прасолова (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 27.03).

***

Мінекономрозвитку створило робочу групу щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні. Про це повідомив міністр економічного розвитку і торгівлі І. Прасолов, передають «Українські новини».

«Міністерство створило спеціальну робочу групу, яка займеться поліпшенням інвестиційного клімату в країні. Для розробки відповідної програми будуть залучені фахівці Світового банку, а також провідної міжнародної аудиторської компанії PricewaterhouseCoopers», – зазначив він. За словами міністра, реалізація такої програми дасть змогу Україні увійти в першу сотню країн міжнародного рейтингу Doing Business за простотою ведення бізнесу. «Уже приїхали представники Світового банку, які будуть проводити моніторинг», – сказав І. Прасолов. Він додав, що програма дерегуляції вже практично відпрацьована і скоро буде винесена на розгляд спеціальної робочої групи. Програма дерегуляції, за словами міністра, містить 10 ключових напрямів, які допоможуть поліпшити позиції України в рейтингу Doing Business.

Як повідомлялося, нещодавно заступник директора ЄБРР в Україні Г. Хатчинсон заявив, що відсутність впевненості в захисті своїх капіталовкладень і нестабільність українського ринку найчастіше відлякують інвесторів від приходу в Україну. Не зважаючи на те, що Україна поліпшила в рейтингу Doing Business-2013 свою позицію на 15 пунктів, укладач рейтингу – IFC – також поділяє побоювання ЄБРР (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 27.03).

***

27 березня віце-прем'єр-міністр України К. Грищенко здійснив робочий візит до м. Москва (Російська Федерація).

На зустрічі зі своєю російською візаві О. Голодець, що відповідає в уряді Російської Федерації за гуманітарний блок, було обговорено питання поглиблення співробітництва в культурно-гуманітарній сфері у контексті стратегічного партнерства між двома державами. Зокрема, було досягнуто домовленості щодо активізації двосторонньої взаємодії у галузях медицини, освіти, молодіжної політики та спорту. Окрема увага була приділена реалізації заходів з відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка та святкування 1025-ліття хрещення Київської Русі.

Цього ж дня К. Грищенко на чолі делегації України, до якої увійшли ієрархи УПЦ, представники органів місцевого самоврядування і громадських організацій, взяв участь у засіданні міжнародного Церковно-громадського комітету з підготовки до відзначення 1025-річчя хрещення Київської Русі (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2013. – 19.03).

***

26 марта в рамках визита в Тбилиси (Грузия) состоялась двусторонняя встреча министра энергетики и угольной промышленности Украины Э. Ставицкого с вице-премьер-министром, министром энергетики и природных ресурсов Грузии К. Каладзе.

Во время встречи Э. Ставицкий отметил наличие существенного, нереализованного на сегодня в полном объеме потенциала развития украинско-грузинского сотрудничества в энергетической сфере. «Нефтегазовый сектор сотрудничества Украины и Грузии, а особенно реализация проекта Евро-Азиатского нефтетранспортного коридора, безусловно, остается среди приоритетов Украины в сфере энергетики», – подчеркнул Э. Ставицкий. Кроме того, не менее важными для обеих стран являются проекты международного значения в газовом секторе. «Украина поддерживает запланированные Грузией газотранспортные проекты AGRI и “Белый поток” и заинтересована в их успешной реализации», – подчеркнул глава Минэнергоуля.

Министр также добавил, что Украина заинтересована в своем участии в реализации проекта Трансанатолийского газопровода, введение в действие которого позволит значительно повысить объемы транзита природного газа через территорию Грузии. Речь идет о задействовании газотранспортной системы Украины к поставкам через Грузию газа в Европу с помощью Трансанатолийского газопровода, поставке труб украинского производства для реализации проекта TANAP и прочее.

В конце встречи стороны договорились вести активный диалог в энергетическом направлении и ускорить реализацию совместных проектов (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 26.03).

***

У 2012 р. органи Пенсійного фонду України забезпечили надходження 178,9 млрд грн єдиного внеску на загальнодержавне соціальне страхування, або 99,5 % нарахованих до сплати сум. Про це йшлося на засіданні громадської ради при Пенсійному фонді України, у якому взяла участь заступник голови правління фонду В. Никитенко.

Відповідно до звітів платників єдиного внеску, фактичний фонд оплати праці за 2012 р. становив 454,1 млрд грн. Оскільки, згідно із законодавством, максимальна база нарахування єдиного внеску обмежена 17 розмірами прожиткового мінімуму для працездатних осіб, фактичний фонд оплати праці, з якого сплачується єдиний внесок, становив 433,9 млрд грн, або 95,6 % загального фонду оплати праці найманих працівників.

Середній розмір єдиного внеску становить 40,27 %.

Членів громадської ради було поінформовано про результати виконання бюджету Пенсійного фонду у 2012 р. Обговорено питання виконання органами ПФУ рішень судів, зокрема, з урахуванням Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік», надання правової допомоги з цих питань.

На засіданні було підбито підсумки діяльності громадської ради у 2012 р. та прийнято за основу план роботи на поточний рік (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 26.03).

ПОЛІТИКА

А. Яценюк повідомив, що три опозиційні сили – «Батьківщина», УДАР та «Свобода» – продовжують акцію протесту «Вставай, Україно!». У четвер-суботу марші та мітинги в рамках акції відбудуться в Івано-Франківську, Тернополі та Чернівцях. «Опозиція єдина у своїх цілях, і ми будемо далі працювати над тим, щоб наші протестні акції поширювалися», – підкреслив він.

Він також заявив, що 2 квітня опозиція проведе протестну акцію з вимогою проведення виборів мера міста Києва, Київської міської ради та «відставки ставленика Президента В. Януковича О. Попова». А. Яценюк наголосив, що київська влада провела нараду щодо негоди тільки в суботу, хоча мала зробити це ще в четвер. За його словами, згідно з відповідним регламентом, міська влада повинна була повідомити киян про те, що відбувається негода: «Вони мали заборонити в'їзд в місто Київ великого важкого транспорту, включити метро і дати можливість людям добиратися в метро протягом цілої ночі. Вони повинні були подумати про те, як доїде “швидка” на виклик, і реанімаційні бригади також повинні були працювати через метро. Вони повинні були виставити всю техніку за декілька годин перед снігопадом на відповідні точки, і ця техніка повинна ще була за дві години до снігопаду розсипати сіль. Після того, коли почався снігопад, вони повинні були чистити місто Київ».

А. Яценюк заявив, що основна вимога опозиції залишається незмінною – відставка Президента В. Януковича. «Тому що навіть те, що відбулося в Києві, – це персональна відповідальність Президента Януковича. Якщо Янукович не зніме Попова з цієї посади і не оголосить вибори – це означає, що він персонально несе відповідальність за той безлад, який відбувався в Києві».

Голова Політради об'єднаної опозиції «Батьківщина» О. Турчинов наголосив, що влада не оголошує вибори в Києві, «поки у них є конкуренти, яких вони не здатні чесно побороти»: «Тому технологія – затягувати виборчий процес, а тим часом знищувати своїх опонентів шляхом відкриття кримінальних

справ, підкупу тощо. Тобто вони наважаться оголосити вибори лише тоді, коли не матимуть опонентів. Ні Конституція, ні законодавство не є для цієї влади обмеженнями» (*Сайт партії «Фронт змін» (<http://frontzmin.ua>). – 2013. – 26.03).*

***

Об'єднана опозиція «Батьківщина» вимагає від голови КМДА О. Попова негайно оприлюднити план заходів з недопущення катастрофічних наслідків танення безпрецедентної кількості снігу в столиці України. Про це говориться в заяві «Батьківщини», передає УНН.

Як зазначається в заяві, має бути налагоджена чітка система онлайн-інформування мешканців столиці про дії оперативного штабу, доведено до кожного громадянина телефони і адреси, за якими можна отримати допомогу чи консультацію. Так само служби КМДА зобов'язані повідомити людям карти з місцями найбільш імовірних підтоплень і, задіявши підрозділи МНС, Міністерства внутрішніх справ, не допустити виникнення заторів, пошкодження помешкань, рухомих засобів й іншого майна киян (*Украинские Национальные Новости (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.03).*

***

Беспомощность и непрофессионализм киевской власти в преодолении непогоды свидетельствуют о том, что глава Киевской госадминистрации А. Попов должен добровольно подать в отставку, а не просто увольнять руководителей отдельных служб.

Соответствующее заявление партии УДАР размещено на официальном сайте партии 27 марта.

«В этой ситуации Попов может принять единственное ответственное решение на своем посту – взять и подать в отставку. Когда на тебе ответственность за управление большой столицей, за безопасность и жизнь ее жителей, а ты беспомощен и не можешь выполнять свои функции, это можно расценивать как преступное бездействие. Поэтому гораздо ответственнее принять для себя непростое решение и уйти с должности», – отметил лидер партии УДАР В. Кличко.

В партии требуют, чтобы руководители всех без исключения служб, которые не справились с возложенными на них функциями, понесли ответственность. «Надо не рапортовать о мифических достижениях, которых никто не видит и не чувствует, а заниматься делами и исполнять свои обязанности», – отмечают в УДАРе (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 27.03).

***

Березневий снігопад у Києві став «великим подарунком для опозиції в умовах політичного цейтноту, пов'язаного з відсутністю рейтингового опозиційного кандидата на посаду мера столиці». Так прокоментував критику опозицією дій міської влади в період стихійного лиха політолог К. Бондаренко, передає УНН.

«Опозиція сьогодні перебуває в дуже складній ситуації. Явне небажання В. Кличка балотуватися в мери змусило опозицію шукати інші кандидатури, які могли б виграти ці вибори. Але таких кандидатур просто немає: згідно із соціопитуваннями, ніхто з передбачуваних кандидатів від опозиції навіть близько не наближається до О. Попова по рейтингу. Тому об'єктивно опозиція зацікавлена відтягнути вибори в Києві, паралельно максимально працюючи на зниження рейтингу глави КМДА», – сказав К. Бондаренко.

За його словами, критичні висловлювання в останні дні стосовно столичної влади – «політична демагогія, мета якої – зайвий раз заявити про себе і заодно знизити рейтинг О. Попова. Можливо, також зняти із себе відповідальність за бездіяльність при вирішенні важливих для столиці бюджетних питань».

Зокрема, як зазначив К. Бондаренко, «не можна стверджувати однозначно, але якщо б 10 обраних киянами депутатів-мажоритарників більш активно підтримали О. Попова в бюджетному питанні, коли керівник столиці намагався вибити у М. Азарова хоч скільки-небудь прийнятний бюджет, місто мало б вже сьогодні ресурси для того, щоб більш ефективно реагувати на сформовану ситуацію. Однак вирішенню реальних проблем Києва в парламенті опозиція воліла політичні ігри», – сказав К. Бондаренко (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Опозиція використовує стихійне лихо в Києві для підвищення власного рейтингу. Таку думку висловив почесний президент Української академії політичних наук М. Михальченко, коментуючи заяву київської «Батьківщини» з вимогою відставки глави КМДА О. Попова, передає УНН.

«Цю заяву слід розглядати, насамперед, у контексті майбутніх виборів мера Києва. Очевидно, що сьогодні опозиція не готова до цих виборів. Крім Кличка вона не може виставити в Києві кандидата, здатного скласти конкуренцію чинному керівникові столиці Попову. Але Кличко вже налаштований на президентську кампанію 2015 р. Тому опозиція намагається тягнути з виборами. Цим пояснюються і недавні блокування парламенту. Якби не було таких дій опозиції в лютому, а потім у березні, вибори в Києві вже давно були б призначені», – сказав М. Михальченко.

На його думку, «нинішні заяви – не що інше, як спроби ще раз заявити про себе, а заодно й спробувати знизити рейтинг глави КМДА в умовах відсутності порівнянного з підтримки серед киян кандидата. Опозиція намагається витиснути максимум політичних дивідендів зі стихійного лиха в Києві. Насправді у створених умовах комунальні служби зробили все, що можна було зробити, і навіть більше. Не думаю, що хтось міг відпрацювати більш ефективно», – сказав політолог.

Він додав, що «менш інтенсивні снігопади у Європі нинішньою зимою блокували європейські столиці на кілька діб. Коли приходить таке стихійне лихо, впоратися з ним складно кому б то не було» (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.03).

***

У розвинутих демократичних країнах, коли мова йде про надзвичайні ситуації, політики відстають політичні розбіжності в бік і починають спільно вирішувати проблему. Українські політики поки до таких дій не готові, вважає політолог В. Фесенко, передає УНН із посиланням на повідомлення від політолога.

Коментуючи різку критику столичною опозицією міської влади Києва, В. Фесенко навів у приклад дії західних політиків в аналогічних випадках. «Наведу такий приклад. На завершальному етапі президентської кампанії в США Нью-Йорк і штат Нью-Джерсі наклав буревій Сенді. Були руйнування, жертви. І, незважаючи на те що йде президентська кампанія, вирішальний її етап, на те, що губернатор штату Нью-Джерсі республіканець Кріс Крісті раніше дуже жорстко критикував демократа Б. Обаму, вони кидають розбіжності і разом вирішують проблеми, викликані стихією. Наші політики поки не готові діяти таким чином», – сказав В. Фесенко.

«Я розумію, що ніхто не хоче робити подарунків опоненту, у нас це якось не прийнято, по-іншому мізки побудовані. Тим не менш, українським політикам треба навчитися розрізняти ситуацію, коли можна критикувати чи піаритися, а коли дійсно необхідно всім об'єднуватися і вирішувати спільну проблему», – зазначив політолог.

Нагадаємо, київська «Батьківщина» виступила із заявою про вимогу відставки глави КМДА О. Попова (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Лідер УДАРу В. Кличко заявляє, що його політичну силу не фінансують олігархи. Він також додав, що як підприємець сплачує податки в Україні, сплачує їх там, «де ведеться діяльність», там, де він заробляє гроші. Про це він сказав у Великобританії, на одній із зустрічей в Українському інституті Лондона.

На питання щодо його планів на президентські вибори, В. Кличко відповів: «На мою думку, це ще зарано зараз обговорювати, до президентських виборів ще два роки. І всі ці рейтинги, які зараз публікують, – не більше ніж спекуляція. За цей час може багато що відбутися, і тому давайте будемо чітко давати відповідь ближче до виборів».

Говорячи про акції протестів, організовані опозицією, В. Кличко зазначив, що вважає їх ефективними. «Однозначно. Українці хочуть висловити своє ставлення до сьогоднішньої вла-

ди і до тих процесів, які відбуваються в Україні. І, на жаль, не лишається українцям нічого іншого, як виступати з протестами, щоб їх почули, тому що вони не бачать перспектив свого майбутнього, вони не бачать світла в кінці тунелю», – сказав він.

На питання, чи не боїться він радикалізуватися, стоячи на одній сцені, наприклад, із О. Тягнибоком, В. Кличко відповів: «Що стосується партії “Свобода”, яка дуже радикальна, націоналістична радикальна партія, хочу сказати, що ми координуємо наші дії, коли боремось з режимом, ми координуємо наші дії у Верховній Раді... Нас об’єднує дійсно боротьба проти цього режиму», – додав він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 27.03).

***

Партія УДАР висловлює своє обурення діями Прем’єр-міністра України М. Азарова, який перевищив свої повноваження, примусово видаливши з зали засідань уряду народного депутата від УДАРу С. Капліна. Про це йдеться в заяві партії. «...У партії наголошують, що останні події ще раз засвідчили, що уряд Азарова негайно має піти у відставку. Тому УДАР вимагатиме включення цього питання до порядку денного на наступний пленарний тиждень. ...Ми будемо апелювати до народних депутатів, аби вони приєдналися до опозиції і відправили уряд Азарова на політичну пенсію ще до початку паводка», – йдеться в заяві УДАРу (*Сайт партії УДАР* (<http://klichko.org/ua>). – 2013. – 27.03).

***

Партія «За Україну» готова боротися за пост мэра столиці и выставить своего кандидата. Об этом заявил лидер партии, народный депутат В. Кириленко.

В то же время он не исключает, что оппозиция все же сможет договориться о едином кандидате. «“За Украину” будет принимать участие в выборах, у нас будет свой кандидат. В то же время должны быть переговоры по единому кандидату от всех оппозиционных сил. Но они (переговоры. – Ред.) должны быть публичными, а не подковерными», – сказал В. Кириленко, которого цитируют «Подробности».

Отвечая на вопрос, готов ли лично В. Кириленко попробовать свои силы в мэрской гонке, политик отметил, что «суть не в персоналии, сегодня любой кандидат от оппозиции в состоянии выиграть выборы в столице, если его поддержат все» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 25.03).

***

Партия Всеукраинское объединение «Батьківщина» обратилась к властям Италии с просьбой не выдавать Украине бывшего кандидата в депутаты Верховной Рады от оппозиции В. Романюка в скандальном 94-м округе (Киевская область). Об этом на пресс-конференции сказал народный депутат, член фракции «Батьківщина» А. Турчинов.

«Мы обратились к итальянским властям, проинформировав их о политических преследованиях в Украине. Мы надеемся, что итальянский суд, итальянская власть примут объективное решение и запретят выдачу Романюка Украине», – сказал он.

В оппозиции убеждены, что преследование В. Романюка является политически мотивированным и связано с попыткой пересмотра законных результатов выборов Верховной Рады.

Как сообщалось, правоохранители Италии задержали экс-кандидата в депутаты Верховной Рады В. Романюка (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 26.03).

***

Более 100 работников авиакомпании «АэроСвит» вышли с митингом к отелю Hyatt Regency возле Софийской площади в Киеве, где проходит выставка гражданской авиации, с требованием выплаты заработной платы.

Со слов митингующих, долги компании по заработной плате достигли пяти месяцев. Сотрудники «АэроСвита» держат в руках плакаты с надписями: «Нет ПРИВАТному небу в Украине!»

Напомним, что в конце 2012 г. против «АэроСвита» возбуждали дело о банкротстве по заявлению самой компании. Сообщалось, что авиаперевозчик имел задолженность перед кредиторами в размере 4,27 млрд грн. Позже суд отменил

решение о начале процедуры банкротства (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 27.03).

***

Представники чорнобильських організацій вирішили провести акцію протесту в м. Київ 3 квітня 2013 р. з вимогами та пропозиціями, які висловили чорнобильські організації у своїх зверненнях до Президента України, Прем'єр-міністра України та міністра соціальної політики України. Про це УНН повідомили в прес-службі Всеукраїнського об'єднання ветеранів Чорнобиля.

Таке рішення вони прийняли після обговорення реального стану перемовин з Кабінетом Міністрів України, які проводилися за дорученням Прем'єр-міністра України ще з жовтня 2012 р., та з міністром соціальної політики України за додатковим дорученням М. Азарова від 1 лютого 2013 р. Чорнобильці наголошують на небажанні або неспроможності Мінсоцполітики організувати й завершити цей діалог.

Пропозиції і вимоги чорнобильських організацій до Кабінету Міністрів України залишаються незмінними (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.03).

ЕКОНОМІКА

Кількість вільних вакансій станом на 1 березня 2013 р. становила лише 59,0 тис. та, порівняно з відповідною датою минулого року скоротилася майже на десяту частину. Про це УНН повідомили в Державній службі зайнятості. Як зазначили в установі, при цьому в кожній четвертій вакансії пропонувалася заробітна плата в мінімальному розмірі. «Найбільший попит роботодавців спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (майже кожна п'ята вакансія), професіоналів і робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного

устаткування, складання устаткування та машин», – повідомили в Держслужбі.

Нагадаємо, за словами народного депутата від фракції УДАР О. Продан, на сьогодні від 2 до 5 млн громадян працюють нелегально (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.03).

***

США та Японія підтримали ЄС і вимагають від України відстрочити вступ в силу рішення Міжсвідомчої комісії про введення нових мит щодо імпорتنих автомобілів або навіть відкликати це рішення. Про це пише «Комерсант-Україна» з посиланням на матеріали СОТ.

Як пише видання, така позиція була озвучена 25 березня в Женеві на засіданні ради СОТ з торгівлі товарами. Україну на засіданні критикували двічі: у зв'язку із її заявкою на перегляд тарифних позицій і підвищенням мита на імпорт автомобілів. У представництві ЄС відразу ж закликали українську владу «переглянути і відкликати рішення».

«Євросоюз, як і деякі інші члени СОТ, був здивований публікацією рішення України про введення таких заходів. Поперше, розслідування завершилося майже рік тому, з того часу нічого не відбувалося, і логічно було очікувати, що ніяких заходів не буде прийнято. Підвищення мит ґрунтується на застарілих даних 2008–2010 рр. По-друге, ми були здивовані, тому що коли проводилося розслідування, ми висловлювали сумнів у тому, що ці заходи вписувалися в норми СОТ. Потретьє, ми не могли провести попередні консультації в рамках угод про гарантії СОТ, що порушує важливі процедури організації торгівлі», – ідеться в заяві ЄС.

У цієї позиції знайшлися прихильники, пише газета. «Згідно з нормами СОТ, введення мит можливе лише у випадку “непередбаченого розвитку”. Збільшення імпорту повинно бути “в недавньому часі несподіваним, різким і значним”, а втрата, обумовлена іншими чинниками, “не повинна приписуватися імпорту”. Японія сумнівається, що ці вимоги були дотримані», – ідеться в заяві японської сторони. Стаття 12 уго-

ди про гарантії зобов'язує члена СОТ повідомляти комісію щодо мита про початок розслідування, його результати та введення антидемпінгових заходів. Україна інформувала Японію лише про початок розслідування.

«Київ не повідомляв про свої кроки, внаслідок чого ми стурбовані невиконанням вимог угоди про гарантії щодо проведення консультацій до введення мита. Це фундаментальні юридичні зобов'язання, яких повинен дотримуватися кожен член СОТ перед введенням мит», – заявив представник США. Члени СОТ засумнівалися в об'єктивності розслідування.

Нагадаємо, раніше Міжвідомча комісія з питань міжнародної торгівлі опублікувала своє рішення ввести спецмито на нові імпорتنі машини. Вона становитиме 6,46 % на автомобілі з двигуном від 1 до 1,5 л і 12,95 % для автомобілів із двигуном від 1,5 до 2,2 л (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 27.03).

***

27 марта миссия Международного валютного фонда прибыла в Киев для переговоров с украинскими властями о новом соглашении stand-by. Миссия планирует работать в Украине с 27 марта по 10 апреля.

Предыдущая миссия МВФ работала в Украине в первой половине февраля и также обсуждала возможность выделения стране нового кредита stand-by. По словам первого вице-премьера С. Арбузова, Киев рассчитывает получить от фонда SDR 10 млрд, что позволит ему, в частности, облегчить выплаты по предыдущим кредитам МВФ, размер которых только в этом году составляет около 6 млрд дол.

Предыдущая программа stand-by на те же SDR 10 млрд формально завершилась в декабре 2012 г. Она была открыта в конце июля 2010 г., однако страна смогла получить лишь два транша на общую сумму SDR 2,25 млрд.

С весны 2011 г. программа была заморожена на этапе второго пересмотра: Украина полтора года пыталась убедить МВФ исключить вопрос субсидирования цен на природный газ для населения до завершения «газовых» переговоров с Россией,

однако безрезультатно (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 27.03).

***

За январь – февраль 2013 г. объем доходов, полученных юридическими лицами и их обособленными подразделениями, которые осуществляли деятельность в сфере телекоммуникаций и почтовой связи, составил 8,3 млрд грн. Из них 65 % – 5,4 млрд грн – получено от населения.

По сравнению с январем – февралем 2012 г. общие доходы возросли на 176,6 млн грн, что произошло преимущественно за счет роста доходов услуг городской фиксированной телефонной связи – на 154,6 млн грн. За передачу данных и обеспечение доступа в Интернет – на 68,1 млн грн, от услуг подвижной (мобильной) связи – на 42 млн грн, от передачи и приема телевизионных и радиопрограмм, радиосвязи – на 15, 2 млн грн.

Доходы от услуг проводного вещания и телеграфной связи по сравнению с аналогичным периодом прошлого года уменьшились на 7,4 млн грн и 0,7 млн грн соответственно, что обусловлено уменьшением пользователей этих услуг.

Также продолжают сокращаться доходы, полученные от междугородной и международной фиксированной телефонии, которые по сравнению с январем – февралем 2012 г. сократились на 131,6 млн грн.

Традиционно на рынке услуг связи наиболее значимыми остаются услуги подвижной (мобильной) связи – 58,3 % и фиксированной телефонной связи – 17,1 %, обеспечение доступа к сети Интернет – 11,1 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.03).

***

На сьогодні в Криму завершено сівбу ранніх ярових культур на площі 130,2 тис. га (при запланованих 92 тис. га). Про це повідомив міністр аграрної політики і продовольства Криму В. Кравець на черговому пленарному засіданні Верховної Ради АР Крим, передає УНН із посиланням на прес-службу Ради Міністрів АР Крим. «Завдяки добрим погодним

умовам, наявності техніки і посівного матеріалу кримські аграрії змогли значно перевиконати план сівби ярини цієї весни», – повідомив В. Кравець, доповідаючи про хід проведення весняно-польових робіт. За інформацією міністра, озимі зернові зійшли на площі 403,1 тис. га з засіяних 433,1 тис. га. Озимі культури оброблені засобами захисту на 89 % площі, техніка готова до роботи.

Як повідомляв УНН, для проведення весняно-польових робіт у 2013 р. аграріям Криму необхідно 959,7 млн грн, із них мається власних коштів понад 700 млн грн (решта – фінансові та товарні кредити) (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.03).

***

С началом работы Земельного банка аграрии смогут получать кредиты по ставкам на 10–15 % ниже, чем предлагают сегодня коммерческие банки. От этого, прежде всего, выиграют фермеры и малые и средние аграрные предприятия. Об этом заявил директор Департамента финансово-кредитной политики и бухгалтерского учета Министерства аграрной политики и продовольствия Б. Ахиджанов.

Сейчас более 100 банков Украины кредитуют предприятия агропромышленного комплекса, преимущественно на краткосрочную перспективу на различных условиях и под разные проценты. Однако стоимость кредитов сегодня остается довольно высокой. Так, процентные ставки, под которые привлекались кредиты в 2012 г., в среднем по Украине, составили 22–24 % годовых. Изменить ситуацию сможет Государственный земельный банк.

«Появление еще одного игрока на поле аграрного кредитования, думаю, ничего плохого не несет. Наоборот, появится возможность привлекать кредиты под более низкие процентные ставки, от чего в выигрыше останутся не только фермерские хозяйства, но и малые и средние предприятия агробизнеса», – подчеркнул директор департамента.

Б. Ахиджанов также отметил, что государственная программа по удешевлению кредитных ставок работает в Украине уже

более 10 лет, однако комплексно вопросы не решает (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 27.03).

***

Российская группа «Мечел» решила ликвидировать свое представительство в Украине и прекратила полномочия его директора.

Чтобы окончательно уйти из Украины, группе нужно избавиться от принадлежащего ей Донецкого электрометаллургического завода, который был выставлен на продажу в конце прошлого г. пишет Forbes.ua. «Мечел» официально владеет ДЭМЗом с 2011 г. Предприятие, которое способно производить 1 млн т стали в год, было приобретено за 537 млн дол., которые необходимо выплачивать равными ежемесячными платежами в течение семи лет. «Мечел» является одной из ведущих горнодобывающих и металлургических компаний России. Председателем совета директоров «Мечела» является российский миллиардер И. Зюзин (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 26.03).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Фонд гарантирования вкладов физических лиц (ФГВФЛ) констатирует достаточность средств для выплат вкладчикам пострадавших банков. Это касается банка «Таврика» и «Эрдэ Банка».

ФГВФЛ отмечает, что практически все вкладчики банков АО «Эрдэ Банк» и АО «Банк “Таврика”» получили надлежащее возмещение средств. Об этом заявила директор-распорядитель ФГВФЛ Е. Шарова.

«Да, безусловно, у фонда достаточно средств. Его финансовые ресурсы по состоянию на 1 марта составляют 5,7 млрд грн. Уровень капитализации на 1 марта 2013 г. составляет 2,8 %, что на 0,3 % превышает установленный законом минимальный объем», – отметила она. По ее словам, за период временной администрации в АО «Банк “Таврика”» и

АО «Эрдэ Банк» большинство вкладчиков получили суммы, подлежащие выплате. В то же время она сообщила, что за период ликвидации АО «Банк «Таврика»» подлежат выплате 912,6 млн грн 19 тыс. вкладчикам. Общая же сумма к выплате за период временной администрации и ликвидации банка составляет 1,8 млрд грн.

30 октября 2012 г. НБУ ввел временную администрацию в «Эрдэ Банке». 20 декабря 2012 г. временная администрация была введена в «Таврике» (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 27.03).

***

Центробанк Испании, переживающей кризис и массовую безработицу, ожидает, что страна не выберется из рецессии раньше 2014 г. Согласно его прогнозам, обнародованным во вторник, 26 марта, в текущем году объем испанской экономики уменьшится на 1,5 % – это на 0,1 п. п. меньше, чем годом ранее. Безработица, по мнению экспертов Центробанка, продолжит расти и составит в 2013 г. 27,1 % (в 2012 г. – 26 %). Между тем бюджетный дефицит, как ожидается, сократится до конца года до 6 %, после 10 % в минувшем году.

Только в 2014 г., по расчетам Центрального банка в Мадриде, валовой внутренний продукт Испании несколько увеличится – на 0,6 %, а уровень безработицы незначительно снизится – до 26,8 %. Прогнозы испанского правительства более оптимистичны – оно ожидает в будущем году вдвое большего роста ВВП. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 27.03).

***

3,187 млн французов не имеют работы, таких рекордных цифр Франция не видела с 1997 г. В феврале число зарегистрированных на бирже труда возросло на 0,6 % и достигло 10,8 %, причем показатель этот поднимается уже почти два года без остановки. Вторая экономика еврозоны балансирует на грани спада, по ряду прогнозов в текущем квартале ВВП сократится. Спад активности в промышлен-

ности и сфере услуг и известное своей негибкостью трудовое законодательство не дают оснований ждать появления новых рабочих мест (*Euronews* (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 26.03).

***

Схема спасения Кипра за счет частных инвесторов станет новым шаблоном для решения банковских проблем в других странах еврозоны, заявил председатель Еврогруппы, министр финансов Нидерландов Й. Дейсселблум.

«Снимать риск с финансового сектора и перекладывать его на плечи государств является неверным подходом», – отметил Й. Дейсселблум в интервью СМИ.

По его словам, если банк не может рекапитализировать сам себя, то «разговор будет вестись с акционерами и держателями облигаций, мы попросим их внести свой вклад в рекапитализацию банков, а при необходимости подключим владельцев незастрахованных вкладов». «Если мы стремимся к тому, чтобы финансовый сектор был здоровым, устойчивым, то единственный путь – это сказать: “Смотрите, там, где вы берете на себя риски, вы должны с ними справляться, а если вы неспособны этого сделать, то вам не стоило их принимать”. Это – подход, который, как я полагаю, мы теперь, после выхода из пекла кризиса, должны последовательно применять», – резюмировал глава Еврогруппы.

Как подчеркивает *Financial Times*, этот новый подход существенно отличается от той стратегии, которой лидеры ЕС следовали с момента начала долгового кризиса еврозоны три года назад. В ситуациях со спасением банков Ирландии и Испании, похожими на ситуацию Кипра, незатронутыми оставались некоторые категории частных инвесторов, в том числе обладатели незастрахованных депозитов (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Несмотря на разрешение проблемы с финансированием Кипра, острову по-прежнему угрожает дефолт и выход из еврозоны. Так считают эксперты рейтингового агентства

Moody's. «Последние решения властей повысили риск оттока депозитов и капитала, увеличили стоимость заимствования для банков и стран и обусловили изменения в равновесии финансовых рынков в еврозоне, которые произойдут в будущем», – говорится в сообщении агентства.

Намерение кредиторов привлечь к спасению Кипра вкладчиков банков представляет собой негативный фактор для банков еврозоны и, соответственно, самих стран еврозоны.

Напомним, Европейский Союз согласился одолжить Кипру 10 млрд евро. Крупнейший банк кипра Bank of Cyprus станет «хорошим банком», в который будут переведены вклады из второго по размеру Laiki Bank размером меньше 100 тыс. евро, которые не пострадают. Более крупные вкладчики потеряют порядка 30 % своих денег. Laiki Bank, таким образом, станет «плохим» банком и впоследствии будет ликвидирован. Такой механизм позволит Кипру привлечь еще 4,2 млрд евро (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.03).

***

Сотрудники «Банка Кипра», крупнейшего в стране, пикетировали во вторник здание головного офиса организации, выступив против предстоящей реструктуризации и выразив солидарность с президентом банка А. Артемисом, который ранее подал в отставку. Банковских служащих пугают туманные антикризисные перспективы, а также планируемая ликвидация другого кредитного учреждения – «Кипрского народного банка». «Это большая манифестация, – говорит участник акции. – Сотрудники “Банка Кипра” требуют соблюдения своих прав. Мы проводим достойную и мирную акцию протеста, чтобы наши права были соблюдены».

Крупные вкладчики, которых решено привлечь к спасению банковской системы, могут потерять до 40 % своих средств. Кипрские банки обещают открыть в четверг, 28 марта, но контроль за движением капитала продлится несколько недель.

«Вторую неделю банки Кипра остаются закрытыми, – сообщает из Никосии корреспондент Euronews С. Гианнисис. – Из-за этого серьезную нехватку наличности испытывают как

обычные люди, так и предприятия. Но даже если банки откроются в четверг, как объявило правительство, пройдет еще немало времени, пока работа системы банковских операций вернется в обычное русло» (*Euronews* (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 26.03).

***

Международный валютный фонд в своем докладе сообщил, что итальянский банковский сектор хорошо капитализован, но ему угрожают риски в связи с долгой рецессией и большими вложениями в госбумаги.

В частности, в докладе, составленном после визита миссии МВФ в Италию, фонд рекомендует банкам такие меры, как создание дополнительных резервов для покрытия убытков от кредитов и развитие рынка плохих долгов, который позволит банкам избавиться от проблемных активов и укрепить защиту от будущих потрясений.

«Сохраняющаяся слабость реальной экономики и связь между финансовым сектором и государством остаются ключевыми рисками», – отмечают в МВФ. По словам экспертов, итальянские банки сильно пострадали из-за долгового кризиса в еврозоне, поскольку имеют крупные вложения в государственные облигации. С падением цен гособлигаций, европейские регуляторы заставили банки переоценить портфели и создать дополнительные резервы. Одновременно возросла стоимость фондирования. Отмечается, что большинство банков смогли справиться с новыми жесткими требованиями, за исключением Monte dei Paschi di Siena, которому в прошлом году пришлось попросить о помощи государство.

После скачка доходности суверенных облигаций до пика в конце 2011 г. она снизилась, но МВФ предупреждает, что долговой кризис не закончен. Стресс-тесты итальянских банков показали, что они в состоянии пережить и кратковременные потрясения, и продолжительный период вялого роста, отметил МВФ, однако такие сценарии истощат капитал банков, и призвал принять меры – включая дополнительные провизии – для смягчения возможных последствий (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 27.03).

Бюлетень підготували:
О. Ворошилов, Т. Гранчак, Н. Тарасенко, О. Рябоконт, І. Соколова
Редакційна група: Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
І. Соколова

Підп. до друку 28.03.2013.
Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 2,60. Наклад 8 пр.
Видається в друкованому та електронному вигляді
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.